

De gamle platter fortæller – 72.

DAGBLADETS navnkundige journalist, salige Arne Jensen, skrev i starten af 1970'erne artikelserien "De gamle platter fortæller" om kongeskiverne fra Roskilde og Omegns Fugleskydningsselskab. Det blev til i alt 75 artikler, der blev bragt i DAGBLADET i 1972/73. Enkelte af artiklerne blev gengivet op til fugleskydningsselskabets 200 års jubilæum i 1987.

Som en markering af fugleskydningsselskabets 225 års jubilæum, den 28. august 2012, bliver Arne Jensens artikler nu genudgivet. I nogle tilfælde er historien eller ny viden løbet fra artiklerne, men i respekt for Arne Jensen, bliver alle artiklerne bragt, som de i sin tid blev skrevet af den lune journalist. Bortset fra justeringer af diverse trykfejl, er der ikke rettet et komma i Arne Jensens artikler. For at artiklerne til stadighed kan have et opdateret og korrekt indhold i forhold til nutidens læsere, vil der dog i de fleste tilfælde være tilføjet et supplerende efterskrift til de gamle artikler.

Skulle disse tilføjelser eller korrektioner være mangelfulde eller utilstrækkelige, vil det være meget interessant hvis DAGBLADETS læsere kan supplere.

Foruden de gamle artikler, har redaktøren på fugleskydningsselskabets hjemmeside, Henrik Brandt, i samarbejde med redaktionsleder på DAGBLADET Lars Ahn Pedersen forøget serien med yderligere 25 artikler. De 100 artikler vil blive bragt i DAGBLADET i de 100 lørdagsaviser der ligger op til jubilæumsdagen.

Fugleskydningsselskabets officielle betegnelse for de gamle klenodier er "skiver", men i fortsat respekt for Arne Jensens ordvalg, vil vi her bibeholde den oprindelige overskrift.

Interesserede læsere kan læse meget mere om det gamle selskab på www.roskildefugleskydning.dk.

Der var forskel på høj og lav

Restaurant Promenaden kan føre sin historie tilbage til 1848

Restauratør Hans Andersens reklame for sin forretning, hotel Frederikstad på Hestetorvet i Roskilde, skulle nok kunne lokke nogle kunder ind, idet den lød som følger: Værelser med lys til 1,50 kr. pr. nat samt moderation for længere ophold, diner til 1 kr. og mindre frokostretter 30 øre.

Inden læserne begiver sig til Hestetorvet, må vi lige gøre opmærksom på, at reklamen er fra 1896. Men Frederikstad består i øvrigt stadig, nemlig under navnet Promenaden, og det er den nuværende restauratør, Kaj Cederstrøm Larsen, der er årsag til denne uges artikel om Roskilde og Omegns Fugleskydningsselskabs platter. Han blev fuglekonge i 1970, og hans platte, der forestiller Promenadens bygning, findes i samlingen på hotel Prindsen.

*

Husets først kendte ejer var en sadelmager Madsen, kaldet Penge-Madsen, der i 1848 fik tilladelse til at ombytte sit borgerskab med et andet, der gav ret til te- og kaffeudskænkning. Han ombyggede og udvidede ejendommen og åbnede snart efter et gæstgiveri med solide borgerlige retter som speciale. I 1854 solgte han til en jysk handelsmand, Niels Chr. Petersen, der blev kaldt Jyde-Petersen.

Ved sin egen og sin kones dygtighed slog Jyde-Petersen stedet op til et første klasses hotel og madsted. Han kendte reklamens kunst og annoncerede med bayersk øl fra brygger Jacobsen til 8 skilling halvflasken og med 8-10 retter veltillavet, kraftig kost. Niels Chr. Petersen trak sig tilbage som en holden mand og byggede ejendommen Hersegade 1 og 5.

*

Hans to sønner blev også kendte og dygtige folk. Den ene var sagfører N.C.P. Petersen, der blandt andet blev formand for Roskilde Bank og ved sin død overlod Odd Fellow-Logen et betydeligt

velgørenhedslegat. Den anden var grosserer Carl A.E. Petersen, der grundlagde det firma, som stadig bærer hans navn, og som i dag ligger på Vindingevej. Den blev overtaget af hans søn, Ejler Petersen, og drives nu af sønnesønnen, Carl Werner Petersen.

Før århundredeskiftet var der koncert hver aften på Frederikstad, og til hotellet hørte en skyggefuld have med lukkede lysthuse. Det var jo dengang, solbrændthed ikke hørte med til moden, hvorfor alle damer gik med hatte på størrelse med møllehjul og satte stor pris på lukkede lysthuse. Der var dengang indgang midt på facaden ud mod Hestetorvet og adgang til restaurationslokalerne fra såvel Graabrødrestræde som Algade, henholdsvis beregnet for højere og lavere samfundsklasser. I begyndelsen af dette århundrede fik hotellet under hotelejer Nielsen-Homo navneforandring til Landmandshotellet, og da hoteldriften ophørte, fik stedet sit nuværende navn, Promenaden.

*

Der kan i øvrigt spindes en ende over hotel Frederikstads telefonnummer, 11. Det fik senere pastor Kay Kroon, Himmelev, og han havde det til fuldautomatiseringen. Lindeborg Kro havde også nr. 11, og ofte bestilte kunder det store, kolde bord på Roskilde nr. 11 i stedet for Lindenberg nr. 11. Når præsten så svarede, at man ikke kunne få mad hos ham, blev de spurgt: ”Er det da ikke kroen?”, hvortil præsten måtte indrømme ”Jovist er det Kroon!”

Også en anden historie kan fortælles i forbindelse med Promenaden. En af restaurationens tjenere, Richard Rasmussen, serverede før krigen på den daværende Grand Cafe, nuværende George Bodega, ligeledes på Hestetorvet. Her spillede en overgang komponisten og pianisten Hugo Telling. I en stille nattetime havde Telling begået en komposition, og den spillede han næste dag for Richard Rasmussen og spurgte om hans mening om den. Tjener Rasmussen svarede: ”Det er kun bagateller” og det hedder melodien den dag i dag.

- aj.

*

Efterskrift:

I dag hænger skiverne for de nulevende fuglekonger i Restaurant Håndværkeren, mens de afdøde fuglekongers skiver er deponeret på Roskilde Museum. Kaj Cederstrøm Larsens skive indgår desværre ikke i museets særlige afsnit for skiverne og historien omkring Roskilde Fugleskydningsselskab. Skiven ligger i museets arkiv.

*

Promenaden eksisterer stadig. Men det er mange år siden, at Kaj Cederstrøm Larsen drev stedet. Han døde i øvrigt i 2008.

*

Firmaet Carl A.E. Petersen er som så mange andre en saga blot i dag.

- hb.

Artiklen blev bragt i Dagbladet den 25. august 1973 og den 4. februar 2012